

ΠΑΪΔΟΥΡΑΚΙ ΣΟΥΒΛΑΣ

μεταλλεῖ τῆς Οὐγγαρίας πρὸ 120 ἑτῶν. Ἡγορά-
σθη παρὰ τῆς αὐστριακῆς κυβερνήσεως καὶ εὑρί-
σκεται τώρα εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν στέμψα. Ἀδα-
μαντόπληνς τις προσέφερε 60,000 λίρας, ἀλλ' ἡ
προσφορά του ἀπέφερθη. Ὁ λαμπρὸς οὗτος λίθος
ζυγίζει 70 οὐγγίας, ἔχει μῆκος σχεδὸν τεσσάρων
δικτύων καὶ ἀπερίγραπτον λαμπρότητα χρωμά-
των. Καὶ οὖμας ἂν δώσῃ τις πίστιν εἰς ἀρχαῖς πα-
ραδόσεις, ὃ ὅπαλλιος οὗτος δὲν εἶναι ὁ πολυτιμότε-
ρος τῶν εὑρέθέντων μέρι: τοῦδε. Λέγεται ὅτι γε-
ρουσιαστής τις Ρωμαῖος εἶχε δικτύων φέροντα
τοιούτον λίθον, ὅστις καίτοι ὅγι μεγαλείτερος λε-
πτοκαρύου εἴχε τοιαύτην λαμπρότητα χρωματισμῶν
ῶστε ἔξειτιμην κατὰ διαφόρους ἐποχὰς εἰς τιμᾶς
ὑπερόγκους, ἀναλογούστας πρὸς 100,000 λίρας ἀγ-
γλικάς. Ὁ Ἀντώνιος ἥθελησε ν' ἀποκτήσῃ τὸν
περίφημον αὐτὸν ὄπαλλιον, ὅπως τὸν προσφέρῃ εἰς
τὴν Κλεοπάτραν. Ἀλλ' ὁ κάτοχος μὴ θέλων νὰ
χωρίσθῃ τοῦ πολυτίμου λίθου του ἔφυγεν ἐκ Ρώ-
μης, διότι ἐγνώριζε καλλιστα ὅτι ὁ Ἀντώνιος μὴ
δυνηθεὶς ν' ἀποκτήσῃ τὸν ὄπαλλιον διὰ τῆς νομί-
μου ὁδοῦ, δὲν ἦθελε διστάσει νὰ μεταχειρισθῇ ἄλλα
μέσα.

Καὶ τῷντοι ὁ Ἀντώνιος προσεπάθησε νὰ εὕρῃ
διὰ παντός τρόπου τὸν Ρωμαῖον φυγάδα, ἀλλ' οὐ-
τος ἔκρυψε καὶ ἔαυτον καὶ τὸν λίθον του τόσον
ἀσφαλῶς, ὡστε οὐδέποτε πλέον ἐγένετο λόγος περὶ
αὐτῶν.

Ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Συρία ἦσαν αἱ χώραι ἔξ ὧν
οἱ ἀρχαῖοι ἐπρομηθεύοντο τοὺς πολυτίμους τούτους
λίθους. Οἱ κοινοὶ εὐρίσκονται εἰς διαφόρους χώρας
ἄλλοι οἱ ἐκλεκτοὶ σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Οὐγ-
γαρίαν καὶ εἰς τὸ Ὄνδουράς. Οἱ ἔχοντες τὰ λαμ-
πρότερα χρώματα ἔργονται ἐκ τῆς Κρεμνίτης καὶ
τοῦ Δουβνίκου τῆς Οὐγγαρίας. Τὰ πρὸς τὸ Gra-
cias Dios γειτονεύοντα μέρη εἶναι ἡ κυριωτέρα
ἔστια τῶν ὄπαλλιων τοῦ Ὄνδουράς. Οἱ οὐγγρικοὶ
εἶναι οἱ λαμπρότεροι τοῦ κόσμου. Οἱ τοῦ Ὄνδου-
ράς εἶναι ὀλιγάτερον γαλακτώδεις καὶ κατά τι ὑπο-
δεέστεροι ὡς πρὸς τὴν λαμπρότητα τῶν χρωμά-
των. Εὑρέθησαν ωραῖοι ὄπαλλιοι εἰς τὰς Φερόας
νήσους καὶ εἰς τὴν Κεσλανδίαν, ἀλλ' οἱ τελευταῖοι
δὲν κυρτοῦνται ὥπως τὸ ἀπαιτεῖ ὁ συρμὸς τώρα.

Εἴδος ὄπαλλίου ὄνομαζομένου ὑδροφρανοῦς ἔχει
τὴν ἰδιότητα νὰ γίνεται διαφανῆς ἐντὸς τοῦ ὑδα-
τοῦ. Χαρακτηριστικὸν ωταύτως περίεργον ἄλλα
λίκιν δυσάρεστον εἶναι τὸ τοῦ εἰδούς τοῦ εὑρέθέντος
ἐν Μεξικῷ. Οἱ ὄπαλλιοι οὗτοι εἶναι λαμπρότατοι,
ἄλλοι πολλοὶ ἔξ αὐτῶν ἔχασαν καθ' ὄλοκληρά
τὴν λαμπρότητά των ἀμπελούχοις δι' ὀλίγον
χρόνον εἰς τὴν ἀτυοσφράκιαν. Ἡ λαμπρότης τῶν
χρωμάτων τοῦ ὄπαλλίου εἶναι ἡ πλέον ἀξιοπερίερ-
γος ἰδιότης τοῦ πολυτίμου τούτου λίθου. Πολλαὶ
καὶ διάφοροι ὄπαρχοι οὐτοῦ γνῶμαι. Θετι-
κὸν οὖμας εἶναι ὅτι ὁ λίθος δὲν περιέχει χρώμα
ἄλλο ὅτι ἡ λαμπρότης του προέρχεται ἐκ φυσικῆς
ἰδιότητός του. Ἐπιστήμων διακεκριμένος ἀποφαί-
νεται, ὅτι ἀπειροί μικροσκοπικοὶ πόροι διατείμεινοι
παραλλήλως εἶναι ἡ αιτία τοῦ χρωματισμοῦ τῶν
ὄπαλλιων.

'Εκεῖ κάτω εἰς τοὺς καταπρασίνους λειμῶνας,
ἐν οἷς ὡς ἀστέρες ἐγκατεσπαρμένοι ἀνθοῦσι τὰ λευ-
κάνθεμα καὶ τὰ χρυσάνθεμα, τὸ γαϊδουράκι εὐχαρι-
καὶ ζωηρόν παιζει γύρω τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἥτις διὰ
ἄδεξίου ἄλλα φιλοστόργου προσπαθείας ἐπιγειρεῖ
νὰ φανῇ νέα καὶ εὐχαριστημένη.

Τὰ πάντα φαίνονται περίεργα καὶ εὐχάριστα εἰς
τὸ μικρὸν γαϊδουράκι: ἡ φωνὴ τῶν ἀηδόνων καὶ
τῶν σπίνων, ἡ μουσικὴ τῶν τεττήγων, ὁ ἐν τῷ
ἄρρῳ στρεφόμενος μέγας τροχὸς τοῦ μύλου, ὁ ψί-
θυρὸς τῶν καλάρων, ὁ ἐν ταῖς ιτέαις ὑποτονθορί-
ζων ἀνεμος, ἡ διαβαίνουσα ψυχή, τὸ ἀνιπτάμενον
πτηνόν, καὶ ὁ γρύλλος ὁ ἐπαναλαμβάνων ἐπὶ τῆς
χλόης τὸ ἑρωτικόν του φίσμα. Τὸ γαϊδουράκι, ὅταν
ὑψοῖ τὴν παιδικήν του κεφαλὴν καὶ προχωρῇ κλο-
νούμενον ἐπὶ τὸν ισγυῶν του ποδῶν, ὅμοιάζει πρὸς
πλαστὸν ἐκ πορσελάνης ζῷον φοβούμενον μὴ κατα-
συντριβῆναι.

Μετ' ὀλίγον αἴρονται ἔργεται τρέχον ἡ κυλιόμε-
μενον ἡδέως ἐπὶ τῶν ἵων καὶ τῶν λοιπῶν ἀνθέων
τοῦ λειμῶνος, ὡς ἐπὶ ἀνθοδόλου ἐκρινῆς κλίνης.
Γνωρίζω ὅτι ὅλα τὰ παιδάκια εἰναι ωραῖα· ἀλλ'
οὐδὲν εἶναι χαριέστερον σοῦ καὶ κομψότερον, μικρόν
μου Γαϊδουράκι!

"Ἄλλοι εἰκὼν . . . Τὸ γαϊδουράκι ἀπέθανεν. Ἀ-
ρημάχθη ὡς ἴνδιάνος. Ὑπὸ τὴν σκληρὰν μάχαι-
ραν ἔκλεισε τοὺς ωραίους μέλανας ὄφθαλμούς του,
ἔσεισε τὸ χνουδωτόν του οὖς, ἐτινάχθη ματαίως ἐπὶ
τινὰ χρόνον ὡς νὰ προσεπάθει ν' ἀποφύγῃ τὸν θά-
νατον.

Μέγα γεῦμα ἔτοιμάζεται ἐν τῷ ἑορτάζοντι οὐκω.
Πρὸ τοῦ σπινθηροβούλοιοντος πυρός, ὑπὸ τὴν ὑψη-
λήν ἔστιαν θὰ ψήσωσιν εἰς τὴν σούβλαν τὸ γαϊ-
δουράκι. Καὶ μετ' ὀλίγον ἔργεται στρεφόμενη ἡ
πελώριος σοῦβλα καὶ ἀκούεται ὁ ἐκ τῆς στροφῆς
παραγόμενος ἥδης ἥγος.

"Α! Δὲν εἶναι προτιμότεραι αἱ γαστρονομικαὶ¹
αὐται τιμαὶ, μέλλοντος ἀθλίου, ταπεινωτικῶν φορ-
τωμάτων, ξυλοκοπημάτων κλπ.; Θά παραγεμί-
σωσι τὸ γαϊδουράκι, δὲν εὑρίσκεται δὲ εἰς τοὺς
ἀγροὺς μήτε ἐλειστρακος, μήτε θυμος, μήτε ἄλλο
χρωματικάξιον αὐτοῦ. Ἀπέκοψαν τοὺς τέσσαρας
αὐτοῦ πόδας καὶ τὴν οὐράν, καὶ ἤνοιξαν τὴν κοι-
λιάν. Μετὰ ταῦτα τὸ ἔπιλυναν καὶ τὸ ἐπλήρωσαν
μύρων, ὡς νεκρὰν παρθένον τοῦ Λιθάνου προτοῦ
ἐνταφιασθῆ: ἐγέμισαν τὴν κοιλίαν ὄρτυγων τῆς Προ-
θηγγίας, κορυδαλλῶν παχέων, ὅδην μελάνων καὶ
ἐλαιῶν τῆς Μασσαλίας πρασινῶν ὡς συαράγδων.

"Η ζωὴ εἶναι βραχεῖα, ἀγαπητὸν γαϊδουράκι!, ὄν-
τινα δὲ θεός φιλεῖ ἀποθηκεύει νέος.

"Οπως ὄπαλλάξωσιν αὐτὸν νὰ βλέπῃ τὴν βάσα-
νόν του ἐκάλυψαν τὸ παιδίον του πρόσωπον μὲ
φύλλα συκῆς, καὶ τὰ ωραῖα ὅτα τοῦ ἐξηραντίθησαν
αὔτωθεν γονιῶν χαρτίνων ἀλλειμμένων βουτύρῳ.
Οὐτω σουβλισμένον τὸ γαϊδουράκι καταλαμβάνει
ὅλην τὴν ἔστιαν.

Νέα χρυσοφόρα πεδία.

'Η σουβλα ήρχισε στρεφομένη· υπὸ τὴν ἐπαφὴν τοῦ πυρός, ἡ χροώδης τρίχωσις κοκκινίζει· καὶ διὰ μικροῦ σαρώθρου ἐπιτηδείως χειρὶ ζουμένου ρίπτουσι ταύτην. Καὶ τὸ δέρμα πλέον λεῖον καὶ γυμνόν, μελαχρινὸν ὡς τράχηλος Ἀνδρούσιας, θὺ γίνη μετ' ὀλίγον κίτρινον ὡς τὸ χαλκόγρουν γρῶμα κόρης τῆς Κεϋλάνης.

Μετὰ τρεῖς ὥρας, τὸ γαιδουράκι, ἀλειφόμενον διαρκῶς εἶναι ἐψημένον. Τὸ ἐκβάλλουσιν ἐκ τῆς σουβλας, καὶ ἀφαιροῦσι προσεκτικῶς τὰς βουτυρωμένας χοάνας τῶν ὄπων, τὸ ἐκ φύλλων συκῆς πρωσπειον. Τὸ πρόσωπον φαίνεται ὡς γρυσοῦν.

'Η παράξενος καὶ ἐρυτιδωμένη ὡς περγαμηνὴ τῶν χρόνων τοῦ Κιλπερίκου κεφαλὴ μόνον ὡς στόλισμα γρηγορεύει. Τὸ γαιδουράκι ὀλόκληρον φαίνεται ὡς μούμια γρυσωμένη τῶν αἰγυπτιακῶν χρόνων.

Εἰς τὰ ὕπτα αὐτοῦ, ἀτινα πλέον δὲν δύνανται· ν' ἀκούσωσι τὰ τερετίσματα τῶν τεττίγων καὶ τὸν ψιθυρὸν τῶν καλάμων, θέτουσιν ἄνθη καὶ προσδένουσι πολυχρώμους ταινίας. Πόσον εἰσαὶ ώραῖον καὶ κομψὸν οὕτω, μικρὸ γαϊδουράκι! Μετὰ ταῦτα ἀποκόπτουσι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ήνα τὴν προστρέψαντι ἐπὶ δίσκου εἰς τὴν οἰκοδέσποιναν. Λύουσι τὰ δεισμὰ τοῦ ἀγαπητοῦ ζώου καὶ ἐκ τῆς ἐξωγκωμένης κοιλίας του ἐξέρχονται ἀγνίζοντες οἱ ὅρτυγες τῆς Ηροθηγγίας, οἱ παχεῖς κορυδαλλοί, τὰ μέλανα ὄνδα, ἀτινα συσσωρεύονται πέριξ τοῦ πάντοτε ώραίου, καίτοι ἀποκεφαλισμένου ζώου!

"Ημην παῖς ἔτι, δταν ἐγείθην κατὰ ἑορτάσιμόν τινα ἡμέραν, ἐκ τοῦ λαμπροῦ καὶ σπανίου τούτου ἐδέσματος, εἰς τὸν οἶκον ἐνὸς γηραιοῦ ὄψιοφάγου συγγενοῦς μου, ἑορτάζοντος τοὺς γρυσοῦς αὐτοῦ γάμους. Οὐδέποτε οὔμως θὰ λησμονήσω τὸ ψητὸν τοῦτο τοῦ ὄντος, σπερ μάλιστα συνωδεύετο υπὸ παλαιοῦ οἴνου διπλῆν ἔχοντος ἡλικίαν τῆς ἐμῆς.

'Ἐνθυμοῦμαι μάλιστα τὸ συγκινητικὸν θέαμα, σπερ εἰδὸν διερχόμενος τοὺς πρασίνους λειμῶνας. Γονατισμένη ἐν τῷ μέσῳ τῶν λευκανθέμων καὶ τῶν χρυσανθέμων, ἡ μῆτηρ ἐντείνουσα τὸν τράχηλον, ἦκουε θλιβερῶς τὰ τερετίσματα τῶν τεττίγων, τὰς μελαγχολικὰς φωνὰς τῶν ἀγόδων καὶ σπίνων, τὸν συριγμὸν τοῦ ἀνέμου καὶ διὰ τῶν μεγάλων μελάνων ὄφθαλμῶν αὐτῆς τῶν πλήρων μελαγχολίας ἀνεζήτει τὸ ἀγαπητόν της γαϊδουράκι.

(Fulbert - Dumonteil)

N. X. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

"Ορνις καὶ κορώνη.

Περίεργος μάχη ἔσχεν ἐσχάτως γύρων εἰς τὴν αὐλὴν γωρικοῦ ἐν Λεσσίν. "Ορνις θανοῦσα ἐρρίζθη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἥηθέντος. Κορώνη (κουροῦνα) τις μυρισθεῖσα τοῦτο ἐπέταξεν ἐπὶ τοῦ πτώματος, εἰσήγαγεν ἐντὸς αὐτοῦ τὸν γαμψώνυγχάς της καὶ προσπέθει νὰ τὸ παρεχαλάῃ μεθ' ἔαυτης. Τέτοιος αἰφνης προσέτρεξαν μετὰ μεγάλων κραυγῶν αἱ λοιπαὶ σφριθεῖσαι, περιεκυλωσαν τὸν ἄρπαγα καὶ τὸν προσέβαλλον πανταχόθεν, σύτως ὥστε ἐπὶ τέλους ἡ κορώνη μ' ὅλην τὴν ἀντίστασιν ἐφονεύθη υπὸ τῶν ὄρνιθων.

Νέα χρυσοφόρα πεδία ἀνεκαλύφθησαν ἐσχάτως ἐν βορείῳ Κολοράδῳ. 'Ο πυρετός, ὃστις ἔνεκα τούτου ἐγεννήθη ἐκεῖ καὶ εἰς τὰ γειτονεύοντα μέρη, δύναται νὰ παραβληθῇ μόνον μὲ τὴν ἐν Καλλιφορνίᾳ κατὰ τὸ 1849 παραχθεῖσαν χρυσομανίαν. Χιλιάδες ἀνθρώπων ἐξ Ἀριζόνας, Νέου Μεξικοῦ, Νοτίου Κολοράδου καὶ Οὐτᾶ προστρέχουσιν εἰς τὸ νέον Ἐλδοράδον. 'Ἐν τῷ νοτίῳ Κολοράδῳ καὶ τῷ νέῳ Μεξικῷ ὀλόκληρα γωρία ἡρημώθησαν κατοίκων καὶ ίδιως τὰ κείμενα ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς μεταξὺ Δένθερ καὶ Ρίο Γράνδο. 3000 περίπου χρυσωρύχοι ἐργάζονται ἥηη, λέγεται δὲ ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἔκπρωτοι τόσον εύτυχη εύρηματα, ὥστε ἐγένοντο ἐν μιᾷ καὶ μόνη ἡμέρᾳ πλούσιοι. Εύρεθησαν ὅγκοι χρυσοῦ βάρους 10 — 12 οὐγκιῶν. Τὰ χρυσοφόρα πεδία εἶναι εὐκολώτερον προσπελαστὰ ἀπὸ τοῦ Δουλόγκο καὶ Δολέρεν. 'Ο μηνημονεύθεις σιδηροδρομος σχεδιάζει ίδιαν διακλάδωσιν διὰ τὰ πεδία ταῦτα, ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς τῶν μεταναστευσάντων ἐπέστρεψε, συμπεράνεται ὅτι τὰ εύρηματα τοῦ χρυσοῦ εἶναι ἀρκετὰ σημαντικά, ὅπως κρατῶσι τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῇ νέᾳ γρυσογύρᾳ.

"Ο δεύτερος ἀδάμας τοῦ κόδου.

'Ο δεύτερος κατὰ τὸ μέγεθος ἀδάμας ἐν τῷ κόσμῳ εύρισκεται ταῦν υπὸ κατεργασίαν ἐν Αμερίστῃ. Ανατέργαστος οὐτος ἐξύγιε 474 καράτια (1 καράτιον = 20,589 ἑκατοστὰ τοῦ γράμματος), διὼ τῆς κατεργασίας ὄμως θὰ γάσῃ 274 καράτια πλὴν καὶ μ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἀπόλειαν θὰ τηρήσῃ τὴν θέσιν του ὡς δεύτερος ἀδάμας τοῦ κόσμου, τασσόμενος μεταξὺ τοῦ ἔχοντος βάρος 280 καρατίων περσικοῦ ἀδάμαντος «μεγάλου μογγόλου», οὗ η μεταξὺ θεωρεῖται σήμερον κάπως μυθική καὶ τῆς «Βικτωρίας» ἡ τοῦ «αὐτοκράτορος τῶν ἀδαμάντων», δεστις εἶναι ίδια κατηστα τοῦ Νιζάμη τῆς Υεραβάδας, καθὼς καὶ τοῦ βασιστικοῦ «Ορλωφ», ζυγίσοντος 194^{3/4} καράτια. Περὶ τοῦ μηνημονεύθεντος περσικοῦ ἀδάμαντος διστηχοίζονται τινες ὅτι ἔλκει μόνον 193 καράτια. 'Ο «de Beers Yellow», δεστις ἐπωλήθη ἐσχάτως εἰς τινα Ινδὸν Ρατζάχ, ἔλκει 225 καράτια.

P*

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

'Ἐκ Κορήτης ἀγγέλλεται, δτι εἰς ὅκτῳ περίπου γιλιομέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς δυσμικῆς πλευρῆς τοῦ Ἡράκλειου, ἐπὶ λόφου μεταξὺ Καθρογορίου καὶ Τυλίσου, τοῦ ὄποιου αἱ πλευραὶ εἶναι κλιμακηδόνες ἐσκαμμέναι καὶ πολλαχοῦ τὰ γύμνατα ὑποστηρίζονται κατὰ τὸ σύστημα τῶν ἐλλήνων καὶ προστοικῶν γρόνων δι' ἀναλημάτων (δεστῶν) ἐκ μεγάλων πολυγωνικῶν λίθων, ἡρμοσμένων πρὸς ἀλλήλους διὰ πηλοῦ. ἀνεκαλύφθη ἀργαλία καὶ τέως ἄγνωστος πόλις Θραυσμάτων ἀγγείων, ὃν τὰ πλεισταὶ μακρηγοῖς έχουσι, ὑπάρχουσιν ἐσπαρμένων ἐπὶ τῆς κορυφῆς καὶ τῶν πλευρῶν τοῦ λόφου. 'Ἡ κορυφὴ ἔχει τεγμακῶν ἰσοπεδωθῆ, ἔχην οὔμως κτιρίων δὲν παρατηρούνται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, αὐλὰς σωροὶ λίθων μαρτυροῦν περὶ τῆς ἄλλοτε ὑπάρξεως οἰκοδομημάτων. Τὸ μέρος αὐτὸν λέγεται κοινῶς Μαραθοκέφαλα, κατὰ δὲ τὴν γνώμην τινῶν ἐδῶ εἶναι ἡ θέσις τῆς ἀρχαίας Ἀπολλωνίας.